

Borås kommun
hayne.hedin@boras.se

2022-11-28
Dnr 2022:3928

Beslut

efter kvalitetsgranskning av skolans arbete för
en trygg miljö på nätet, fri från kränkningar, vid
Bergdalskolan i Borås kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Bergdalskolan avseende skolans kvalitet inom skolans främjande och förebyggande arbete för att skapa en trygg miljö på nätet, fri från kränkningar.

De övergripande frågeställningarna är:

1. I vilken utsträckning bedriver skolan ett främjande arbete för att skapa en trygg miljö för eleverna på nätet?
2. I vilken utsträckning bedriver skolan ett förebyggande arbete för att förhindra kränkningar av elever på nätet?

Granskningen genomförs i 30 utvalda verksamheter, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Bergdalskolan i Borås kommun ingår i denna granskning.

Skolinspektionen besökte Bergdalskolan den 11-12 oktober 2022. Besöket genomfördes av utredarna Anna-Carin Kostic och Roger Persson.

Bedömningen av skolans arbete görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp för det granskade området, vilka beskrivs i bilaga 1. I denna bilaga finns också beskrivet hur granskningen har genomförts. Bestämmelser som granskningen utgår ifrån återfinns i bilaga 2. För varje frågeställning bedöms om skolan uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna. Om en skola inte bedöms uppfylla samtliga kvalitetskriterier anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan.

Beslut:

Skolans arbete för att främja en trygg miljö på nätet

Skolinspektionen bedömer att Bergdalskolan uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna avseende arbete som ska främja en trygg miljö på nätet, fri från kränkningar.

Skolans förebyggande arbete för att förhindra kränkningar av elever på nätet

Skolinspektionen bedömer att Bergdalskolan uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna avseende förebyggande arbete som ska förhindra kränkningar på nätet.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Skolans arbete för att främja en trygg miljö på nätet

Ett systematiskt främjande arbete bidrar till en trygg skolmiljö, såväl den fysiska som den på nätet. I kvalitetskriterierna ingår:

Strukturerat och gemensamt arbete kring ett tryggt klimat på nätet

Rektorn och skolans personal arbetar målinriktat för att främja ett tryggt och positivt klimat för skolans elever på nätet. Arbetet omfattar alla elever och sker kontinuerligt både under och mellan lektionerna. Rektorn och skolans personal skapar tillitsfulla relationer så att eleverna vill berätta om sin vardag på nätet och eventuella upplevda kränkningar. Rektorn och skolans personal ger både flickor och pojkar möjlighet att medverka och påverka arbetet för att bidra till en trygg miljö för eleverna på nätet. Rektorn och skolans personal ser till att det främjande arbetet bygger på aktuell kunskap, samsyn och gemensamt förhållningsätt inom skolan till kränkningar på nätet.

Normer i skolan och på nätet synliggörs och diskuteras

Rektorn och skolans personal synliggör och ifrågasätter under medverkan av eleverna de normer som råder i samhället, på skolan och på nätet. Det språkbruk och den jargong som råder på skolan (bland elever såväl som bland skolans personal) och på nätet uppmärksammas och diskuteras. Rektorn och skolans personal arbetar för att motverka att kränkningar banaliseras och normaliseras.

Samlad bedömning

Skolinspektionen bedömer att Bergdalskolan uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna avseende arbete som ska främja en trygg miljö på nätet, fri från kränkningar.

Bergdalskolan arbetar målinriktat med elevernas trygghet på skolan och miljön på nätet är en del i skolans främjande arbete. Skolan eftersträvar tillitsfulla relationer mellan elever och personal. Eleverna involveras i det främjande arbetet på ett sätt som ger personalen aktuell kunskap om ungas nätanvändande. Genom att i undervisning och i värdegrundsarbete ta upp hur normer påverkar förväntningar och beteenden, motverkas att kränkningar banaliseras och normaliseras.

Granskningen visar att det finns ett målinriktat främjande arbete på Bergdalskolan som är inriktat på att skapa en trygg miljö både i den fysiska skolan och på nätet.

Motivering

Strukturerat och gemensamt arbete kring ett tryggt klimat på nätet

Bergdalskolans främjande trygghetsarbete omfattar miljön på nätet

Vid Skolinspektionens besök beskriver såväl lärare som personal och rektorn på Bergdalskolan hur de arbetar målinriktat för att skapa en trygg skolmiljö och det framgår att nätet ingår i det främjande arbetet. Det finns ett övergripande gemensamt förhållningssätt för att eleverna ska känna sig trygga i skolmiljön utifrån skolans värdeord trygghet, respekt och ansvar. Det framgår vid intervjuerna att all personal på skolan träffas vid arbetsplatsträffar och att man då diskuterar hur man tillsammans ska skapa en trygg miljö för eleverna.

Personalen uppger att nätet ingår i det övergripande trygghetsarbetet och att nätrelaterade frågor tas upp i olika forum. Tid för värdegrundsarbete finns avsatt i elevernas schema varje vecka. Det framkommer i intervjuer med skolans personal och elever att även nätet omfattas i värdegrundsarbetet. Bland annat pratar lärarna med eleverna om att visa samma respekt för varandra på nätet som i den fysiska miljön. Det finns en trygghetsgrupp på skolan som har i uppgift att arbeta både främjande, förebyggande och åtgärdande både i den fysiska miljön och för miljön på nätet. Trygghetsgruppen har inplanerade möten regelbundet och besöker terminsvis varje klass samt vid behov, för att diskutera "netikett" med eleverna. Representerarna från trygghetsgruppen berättar bland annat också att de har diskuterat skolans ansvar kring trygghet på nätet inom gruppen.

Det framgår också av intervjuerna att det främjande arbetet omfattar alla elever och att det inte begränsas till enstaka tillfällen. Exempelvis berättar elever och personal om olika skolövergripande aktiviteter som genomförs för att minska avståndet mellan elever i olika årskurser och om hur personalen dagligen genom sitt bemötande av alla elever verkar för en god stämning i korridorer och på raster, bland annat hälsar personal alla elever välkomna på skolgården varje morgon. Lärare berättar att elever engageras i planering av olika relationsskapande aktiviteter. Eleverna involveras vidare i trygghetsarbetet genom att nätet diskuteras i både elevråd, klassråd och kompisråd. Eleverna har varit delaktiga i framtagandet av skolans ordningsregler. I intervjuerna med elever framgår att de uppfattar att skolans ordningsregler gäller även för uppträdande på nätet.

I intervjuer med lärare framkommer att de på olika sätt försöker hålla sig uppdaterade kring elevernas nätanvändning bland annat genom att samtala med eleverna om vilka sidor de är inne på och vad de gör på nätet. Detta bekräftas även i intervjuer med elever. En lärare har till exempel varit med i klassens gemensamma digitala grupp bland annat för att skapa sig en bild av elevernas nätanvändning. Lärarna beskriver vidare att de i sin undervisning använder olika material som stöd i värdegrundsarbetet som riktar sig mot elevernas nätanvändande, bland annat har de läst en bok om nätet och genomfört efterföljande klassrumsdiskussioner. Detta bekräftas även i intervjuer med elever.

Genom tillisfulla relationer involveras eleverna i att skapa aktuell kunskap kring nätanvändande

Både personal och lärare beskriver i intervjuerna att de dagligen arbetar för att skapa tillisfulla relationer med eleverna och hur viktigt detta är för att eleverna ska känna sig trygga med de vuxna på skolan. Elever beskriver att skolans personal är närvarande även på raster, att de är lätta att ta kontakt med samt att eleverna blir tagna på allvar när de vänder sig till skolans personal. Elever och personal beskriver också att personalen agerar när det hänt något. Skolans personal ger exempel på hur de pratar med eleverna och hur de visar för eleverna att de finns där vid behov. Även om eleverna uppger att det sällan uppstår kränkningar kopplat till nätet beskriver eleverna att det finns en tillit till personalen, och att de känner att de kan vända sig till personal vid behov.

Personal och lärare har i begränsad omfattning fått kompetensutveckling om elevers nätanvändning eller om kränkningar på nätet bland unga. Den kunskap de har varierar därför mellan olika individer. Personalen har dock fört diskussioner om hur de på skolan ska förhålla sig till kränkningar på nätet och vilken roll skolan har för att främja en trygg miljö på nätet. Lärare berättar i samband med intervjun att de trots detta ser ett behov av ytterligare kompetens kring ungas nätanvändning för att kunna fullgöra sitt uppdrag. Rektorn bekräftar också att det i närtid inte genomförts någon kompetensutveckling gällande nätet. Skolinspektionen betonar därför vikten av att rektorn leder ett fortsatt arbete för att upprätthålla kompetensen hos personalen så att de känner sig informerade kring ungas tillvaro på nätet samt trygga att arbeta främjande mot kränkningar på nätet.

Att synliggöra och diskutera normer i skolan och på nätet

Generella normer synliggörs och diskuteras

I samtliga intervjuer framkommer att skolan på olika sätt berör normer i undervisningen. Personalen berättar att skolan har bjudit in föreläsare avseende ämnen som har berört HBTQ och stärkning och stöttning av unga tjejer. De beskriver att det finns en hög acceptans för normbrytande beteende hos eleverna och att få konflikter handlar om normer. Lärare ger exempel på normer som har diskuterats i samband med en bok och runt ämnen som kön och sexualitet, samt att de regelbundet diskuterar vikten av att alla ska få vara som de själva vill. Det framkommer även i elevintervjuer att normer diskuteras när de arbetar med värdegrunden. Personal från trygghetsgruppen berättar att de i samband med att de pratar netikett med eleverna även pratar om normer på nätet exempelvis kopplat till spel.

Personalen arbetar för att motverka att kränkningar banaliseras

Av samtliga intervjuer framgår att det finns en samsyn kring att språket ska vara vårdat och att eleverna inte ska kränka varandra, varken i tal eller digitalt. Personalen berättar att man arbetar särskilt med språkbruket i samband med värdegrundsarbetet, och att språkbruk diskuteras regelbundet på personalmöten.

Både rektorn, personal och elever beskriver att de vuxna på skolan reagerar om någon använder nedsättande ord eller språk. Rektorn berättar att vårdnadshavare i samband med föräldraråd diskuterat elevernas språkbruk. Enligt personal och lärare förs samtal med eleverna om hur man bör uttrycka sig på nätet i samband med passen runt netikett samt om skillnaden mellan vad man vågar skriva bakom en skärm och det man kan säga direkt till en person. Elever beskriver att detta även berörs i samband med att de arbetar med det nätrelaterade studiematerialet. Personal berättar att det även finns en samsyn kring att de ska reagera på olika typer av regelövertramp och ger som exempel att det råder nolltolerans mot "skojbråk" på skolan.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att skolenheten uppfyller uppställda kvalitetskriterier inom området som berör det främjande arbetet. Något utvecklingsområde anges därför inte.

Skolans förebyggande arbete för att förhindra kränkningar av elever på nätet

Syftet med det förebyggande arbetet är att avvärja risker för att elever blir utsatta för kränkningar på nätet. I kvalitetskriterierna ingår:

Identifiera och analysera risker på nätet under medverkan av eleverna

Rektorn och skolans personal genomför, utifrån aktuell kunskap om ungas nätanvändning, regelbundna kartläggningar under medverkan av eleverna för att identifiera risker för kränkande behandling på nätet. Kartläggningarna omfattar strukturella bakgrundsfaktorer, såsom kön, och resultaten analyseras så att eventuella skillnader mellan olika elevgrupper synliggörs. En samlad analys av resultaten av kartläggningarna ger grund för de insatser som görs för att förebygga kränkningar på nätet. Elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet.

Genomförande och utvärdering av insatser utifrån identifierade behov

Rektorn och skolans personal genomför insatser utifrån identifierade behov för att förebygga kränkningar på nätet. Om behoven skiljer sig mellan olika elevgrupper anpassas insatserna efter det. Planering och genomförande av insatserna görs under medverkan av eleverna. Rektorn och skolans personal följer upp om de förebyggande insatser som görs för att motverka kränkningar på nätet har önskad effekt och utvecklar arbetet därefter. Elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet.

Samlad bedömning

Skolinspektionen bedömer att Bergdalskolan uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna avseende förebyggande arbete som ska förhindra kränkningar på nätet.

Granskningen visar att Bergdalskolan gör kartläggningar av elevernas upplevelse av trygghet i skolan och att de även inkluderar miljön på nätet i dessa kartläggningar. Resultatet av kartläggningarna analyseras så att det framgår vilka insatser som skolan behöver genomföra för att möta olika gruppers behov. Eleverna involveras i arbetet med planering och genomförande av insatserna. Vårdnadshavarna informeras om de insatser som genomförs och dessa följs också upp.

Motivering

Identifiera och analysera risker på nätet under medverkan av eleverna

De kartläggningar som genomförs omfattar miljön på nätet

Av intervjuerna med rektorn och personal framgår att Bergdalskolan systematiskt genomför olika typer av kartläggningar för att få en bild av elevernas upplevelse av trygghet i skolan och på nätet för att identifiera risker för kränkande behandling. Bland annat svarar eleverna på enkäter och går trygghetsvandringar, som båda inkluderar frågor om nätet. Personalen beskriver också att tryggheten på nätet och i den fysiska miljön återkommande tas upp under arbetsplatsträffar och på pedagogiska mötestider. Tryggheten på skolan tas även upp vid hälsosamtal och i samband med utvecklingssamtal. Vidare sker delar av kartlägningsarbetet också i den dagliga kontakten mellan lärare och elever, samt under lektionstid genom övningar kopplade till värdegrund och nätet.

Kartläggningarna analyseras och olika gruppers behov av insatser för en tryggare miljö på nätet synliggörs och eleverna görs delaktiga i arbetet

Av intervjuer med rektorn, personal och lärare framgår att kartläggningar som görs, både systematiskt och i det dagliga arbetet, vägs samman och analyseras utifrån olika bakgrundsfaktorer såsom klass och kön. Rektorn beskriver hur de analyserar resultatet av kartläggningen i slutet av vårterminen varje år och att de i samband med analysarbetet får en helhetsbild av elevernas upplevelse av trygghet. Trygghetsgruppen berättar också att de går igenom och kartlägger de anmälningsärenden som kommer in.

Rektorn och lärare berättar att elever görs delaktiga i planeringen och genomförandet av insatserna genom klass-, elev- och kompisråd, deltagande i utformningen av undervisningens innehåll samt i trygghetsskapande och relationsstärkande insatser och aktiviteter.

Genomförande och utvärdering av insatser utifrån identifierade behov

Skolan genomför insatser baserat på den analys som gjorts av kartläggningen

Vid intervjuer med såväl rektorn som personal, lärare och elever framkommer att skolan har genomfört flera olika insatser utifrån den analys som gjorts av kartläggningen vad gäller skolans arbete kring trygghet. Skolan genomför insatser både på övergripande-, grupp- och individnivå. Bland annat har skolan identifierat ett behov av att arbeta med språkbruk på en övergripande nivå. Skolan har också regler för hur de digitala chattar som används i skolan får användas samt vilka sidor eleverna får vara inne på. Både elever och lärare beskriver att dessa endast ska användas vid kommunikation i skolarbete. Trygghetsgruppen har också uppmärksammat att det finns ett behov av ytterligare arbete med "netikett" i klasserna och de planerar att ta fram ett material som lärare regelbundet kan gå igenom i sina klasser.

Genomförande av insatser drivs av respektive lärare och personal i samverkan med elevgruppen, oavsett om det avser skolövergripande insatser eller avgränsade insatser som inriktas mot särskilda elever eller elevgrupper. Lärare uppger att de under och efter genomförandet av enskilda insatser i undervisningen involverar eleverna i uppföljningen för att undersöka om insatsen givit önskad effekt och hur arbetet kan fortsätta att utvecklas.

Rektorn berättar att de insatser som skolan genomfört följs upp varje år under bland annat konferenser och att de då både utvärderar och kommer överens om nya mål att arbeta mot. Rektorn påpekar dock att vissa mål kan sträcka sig över flera år.

Vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet

Det framkommer vid intervjuer med såväl skolans personal som lärare att skolan eftersträvar ett nära samarbete med vårdnadshavarna för att skapa en gemensam utgångspunkt för elever, lärare och vårdnadshavare i arbetet med elevernas trygghet på nätet. Rektorn och lärare beskriver att vårdnadshavarna informeras om skolans trygghetsarbete vid utvecklingssamtal och föräldramöten, men också via skolans veckobrev. Bland annat bjuds vårdnadshavare in till informationsmöte om elevers nätanvändning i samband med att datorer delas ut i årskurs 4. Vårdnadshavare som ingår i föräldrarådet på skolan får också genomföra enkäter kring elevers upplevelse av trygghet, där även frågor om nätet ingår. Lärare berättar att frågor om netikett och elevers språkbruk på nätet har diskuterats på föräldrarådets möten. Rektorn berättar att analysen av kartläggningen även presenteras för vårdnadshavare.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att skolenheten uppfyller uppställda kvalitetskriterier inom området som berör det förebyggande arbetet. Något utvecklingsområde anges därför inte.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Elisabeth Hejman.

I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har även utredarna Anna-Carin Kostic (föredragande), Roger Persson, Elina Ekberg samt Ana-Maria Koci Spång medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Granskningens genomförande

Vid granskningsbesöket inhämtades information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Gruppintervjuer med elever i årskurs 4, 5 och 6
- En gruppintervju med lärare
- En gruppintervju med annan personal på skolan (exempelvis skolbibliotekarie, elevhälsa, trygghetsteam, fritidspersonal)
- En intervju med rektor
- Studier av dokument som begärts in från skolan

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Kvalitetskriterier

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av framtagna kvalitetskriterier, vilka är utformade utifrån aktuell forskning på området, skollag, läroplan och Skolverkets stödmaterial *Främja, förebygga upptäcka och åtgärda. Hur skolan kan arbeta mot diskriminering och kränkande behandling*.

Inom respektive område granskas följande:

Frågeställning 1

I vilken utsträckning bedriver skolan ett främjande arbete för att skapa en trygg miljö för eleverna på nätet?

Strukturerat och gemensamt arbete kring ett tryggt klimat på nätet

Rektorn och skolans personal arbetar målinriktat för att främja ett tryggt och positivt klimat för skolans elever på nätet. Arbetet omfattar alla elever och sker kontinuerligt både under och mellan lektionerna. Rektorn och skolans personal skapar tillitsfulla relationer så att eleverna vill berätta om sin vardag på nätet och eventuella upplevda kränkningar. Rektorn och skolans personal ger både flickor och pojkar möjlighet att medverka och påverka arbetet för att bidra till en trygg miljö för eleverna på nätet. Rektorn och skolans personal ser till att det främjande arbetet bygger på aktuell kunskap, samsyn och gemensamt förhållningsätt inom skolan till kränkningar på nätet.

Normer i skolan och på nätet synliggörs och diskuteras

Rektorn och skolans personal synliggör och ifrågasätter under medverkan av eleverna de normer som råder i samhället, på skolan och på nätet. Det språkbruk och den jargong som råder på skolan (bland elever såväl som bland skolans personal) och på nätet uppmärksammas och diskuteras. Rektorn och skolans personal arbetar för att motverka att kränkningar banaliseras och normaliseras.

Frågeställning 2

I vilken utsträckning bedriver skolan ett förebyggande arbete för att förhindra kränkningar av elever på nätet?

Identifiera och analysera risker på nätet under medverkan av eleverna

Rektorn och skolans personal genomför, utifrån aktuell kunskap om ungas nätanvändning, regelbundna kartläggningar under medverkan av eleverna för att identifiera risker för kränkande behandling på nätet. Kartläggningarna omfattar strukturella bakgrundsfaktorer, såsom kön, och resultaten analyseras så att eventuella skillnader mellan olika elevgrupper synliggörs. En samlad analys av resultaten av kartläggningarna ger grund för de insatser som görs för att förebygga kränkningar på nätet. Elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet.

Genomförande och utvärdering av insatser utifrån identifierade behov

Rektorn och skolans personal genomför insatser utifrån identifierade behov för att förebygga kränkningar på nätet. Om behoven skiljer sig mellan olika elevgrupper anpassas insatserna efter det. Planering och genomförande av insatserna görs under medverkan av eleverna. Rektorn och skolans personal följer upp om de förebyggande insatser som görs för att motverka kränkningar på nätet har önskad effekt och utvecklar arbetet därefter. Elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet.

Bilaga 2: Aktuella bestämmelser

Skolans främjande arbete

Enligt skollagen ska utbildningen i skolan förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.¹ Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.² Huvudmannen ska se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling.³ Med kränkande behandling avses ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567), kränker en elevs värdighet.⁴

I läroplanen anges att ingen i skolan ska utsättas för kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Intolerans, till exempel rasism och sexism, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser.⁵

Alla som arbetar i skolan ska samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.⁶ Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Eleverna ska få kännedom om hur de kan få hjälp om de upplever otrygghet i eller utanför skolan. Omsorg om den enskilda elevens hälsa, välbefinnande och utveckling ska prägla verksamheten.⁷

Alla som arbetar i skolan ska i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt och normmedvetet förhållningssätt, samt uppmärksamma både möjligheter och risker som en ökande digitalisering medför.⁸ Alla elever ska ges möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information.⁹

Skolans mål är att varje elev tar ansvar för att bidra till en god arbetsmiljö, samt visar respekt för och hänsyn mot skolans personal och andra elever som en del av det gemensamma ansvaret för arbetsmiljön på skolan. Alla som arbetar i

¹ 1 kap. 4 § skollagen (SFS 2010:800).

² 1 kap. 5 § skollagen.

³ 6 kap. 6 § skollagen.

⁴ 6 kap. 3 § skollagen.

⁵ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22), avsnitt 1 Förståelse och medmännisklighet.

⁶ Lgr22, avsnitt 2.2 Kunskaper.

⁷ Lgr22, avsnitt 1 God miljö för utveckling och lärande.

⁸ Lgr22, avsnitt 2.1 Normer och värden.

⁹ Lgr22, avsnitt 1 Skolans uppdrag.

skolan ska främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön.¹⁰

Rektorn har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero samt att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.¹¹

Skolans förebyggande arbete

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling i utbildningen.¹² I läroplanen anges att lärare ska uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka kränkande behandling.¹³ Ett aktivt förebyggande arbete är av största vikt för att motverka kränkningar, oavsett om de sker digitalt eller inte.¹⁴ Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.¹⁵ Planen mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet som planen gäller för.¹⁶ Alla som arbetar i skolan ska samarbeta med elevernas vårdnadshavare så att man tillsammans kan utveckla skolans innehåll och verksamhet.¹⁷

Rektorn ska leda och samordna det pedagogiska arbetet vid en skolenhet och särskilt verka för att utbildningen utvecklas.¹⁸ Rektorn har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.¹⁹ Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs och att eleverna och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.²⁰

¹⁰ Lgr22, avsnitt 2.3 Elevernas ansvar och inflytande.

¹¹ Lgr22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.

¹² 6 kap. 7 § skollagen.

¹³ Lgr22, avsnitt 2.1 Normer och värden.

¹⁴ Proposition 2021/22:160. *Skolans arbete med trygghet och studiero*, s. 96.

¹⁵ 6 kap. 8 § skollagen.

¹⁶ 2 § förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling.

¹⁷ Lgr22, avsnitt 2.4 Skola och hem.

¹⁸ 2 kap. 9 § skollagen.

¹⁹ Lgr22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.

²⁰ 4 kap. 4 § skollagen.